

HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐỒ KIM CUÔNG

TRANG TRẠI HOA HỒNG

 NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐỖ KIM CUÔNG

TRANG TRẠI HOA HỒNG

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Điền (Trần Quang Điền) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban
Thường trực*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy

giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè ‘thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền
Phó Chủ tịch Thường trực
Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

1. TRẠI ĐÀM VỊT

1

Chuyến hàng sang Singapore đã xuất xong từ ngày hôm qua. Tôi còn nấn ná chơi với Vân, nhờ bạn cùng học từ thời đại học. Nó rú rê: “Hai đứa mình về miền Tây chơi thăm vợ chồng Cur - Thơm. Nó cứ nhắc mi hoài”. Không một giây lưỡng lự, tôi ừ liền. Vân giao cửa hàng cho chồng, giao con cho chị giúp việc. Hai đứa leo lên chiếc xe Camry đời mới hướng ra đường cao tốc về miền Tây. Tôi không chút âu lo. Còn những hơn hai tháng nữa mới đến ngày đại giỗ của nhà tôi. Mọi việc chuẩn bị cho ngày trọng đại này tôi đã bàn bạc với chị Thoa cách nay cả tháng.

Con lộ mới mở về đến ngã ba Trung Lương, đường rộng, sáu làn xe hai chiều, đi thật mát ga. Xe mới. Cô bạn tôi lại là tay lái bạo, chỉ hơn một giờ cả người và xe đã chìm đắm trong cái màu xanh miên man của dừa, của những vườn cây trái bên bờ sông Tiền, sông Hậu.

Thơm thoáng nhìn thấy tôi và Vân đã kêu ré lên: “Chu cha! Mắt tao có nhìn nhầm không đấy? Hai đứa bay sao lại xuất hiện ở xứ này? Đang định tính chuyện chi ở đây?”.

Tôi cười cười. Vân đáp tinh queo: “Tụi tao nhớ mày xuống chơi. Mai về. Có xin nghỉ được lấy một ngày tiếp tụi tao không?”.

Thơm nói không đắn đo: “Giám đốc là tao. Nhân viên văn phòng cũng là tao. Có lúc còn kiêm cả chân bảo vệ. Lo gì? Tiếp tụi bay còn khoái hơn là ngồi với mấy ông trên thành phố xuống. Mấy cha chưa tan việc đã lo mời đi nhậu. Mệt thấy bà... Hai đứa chờ tao vài phút, tao dọn dò văn phòng. Ta đi uống cà phê. Để tao gọi chồng về, bắt cá đái tụi bay trưa nay”.

Mấy năm không gặp Thơm, tôi không còn nhận ra cô bạn nữ sinh ở chung phòng trong ký túc xá ngày nào. Không nhí nhảnh, vui tươi. Dáng người cũng không còn nhỏ nhắn. Ăn mặc xuề xòa giản tiện giống như một công chức chín chu ở tỉnh lẻ. Gương mặt không son phấn trang điểm, lộ rõ vẻ lo toan, tất bật. Tôi không tin rằng, chỉ vì lấy chồng, Thơm mới đổi thay nhanh chóng như vậy. Anh Ba Cư vợ mất, nuôi con một mình. Nhìn cảnh ấy, cô kỹ sư nông nghiệp miệt vườn thương. Ngày cưới Thơm, cả tôi và Vân không ai về Bến Tre ăn cưới được. Quà cưới gửi bạn bè. Có chồng, Thơm cũng khỏi phải bám cơ sở. Cô về Ủy ban nhân dân Tỉnh, làm chuyên viên theo

dôi mảng nông nghiệp. Thi thoảng, Thơm cặp cặp đi theo lãnh đạo tỉnh ra Trung ương họp, hoặc về cơ sở đi kiểm tra. Làm chuyên viên, rồi làm trưởng phòng được vài năm, Thơm chán cảnh ôm cặp đi theo sếp, làm bông hoa đẹp giữa bàn nhậu, rót rượu bia và nhận những lời tán dương, trêu ghẹo buông ra những câu đùa thô lỗ, tục tằn của mấy anh cán bộ hàng tỉnh sau vài chén rượu đã ngà say, thích dùng quyền uy để lòe thiên hạ. Khi cơ chế bao cấp bị phá bung, Thơm nghỉ một cục bỏ ra lập công ty riêng, thu mua hải sản xuất khẩu. Ba Cư - chồng Thơm, nghỉ hưu sớm. Anh chồng hơn vợ hai mươi năm tuổi. Vợ chồng Cư - Thơm lấy nhau được dăm năm, mới phát hiện ra Thơm không có khả năng sinh con. Cả hai không lấy vậy làm buồn. Rượu là bạn với họ hằng ngày. Như thể trời đất sinh ra họ để kết bạn với nhau và có chung một người tình là rượu. Họ chỉ uống rất một loại rượu đế cất bằng gạo nếp thơm Bến Tre. Trên bàn nhậu sau những lời giao đãi, chồng một ly, vợ một ly. Có khách hoặc không có khách cũng vậy. Đôi bạn tình ngồi bên nhau cho đến phút chót. Uống không biết say. Vừa uống rượu, vừa nói chuyện khan, nhấm nháp đĩa mồi nhậu là vài dẻ cá khô nướng chấm muối ớt và ngắm trăng sông.